

OBSAH

Podstata literatury	5	Publius Ovidius Naso: Proměny (Metamorphoses): Filémón a Baukis	36
K ČEMU JE LITERATURA?	5	Marcus Valerius Martialis: Epigramy	37
Slovesná kultura před vynalezením písma	6	Středověká literatura	38
NEJSTARŠÍ SLOVESNÉ PROJEVY	6	ORIENTÁLNÍ LITERATURA	38
Zaříkadla, zaklínadla, mýtus, lidová rčení, přísloví, pořekadla, pranostiky, rozpočítadla a říkadla, hádanky, slovní hříčky a jazykolamy, dětské hry	6	Indie	38
ÚSTNÍ LIDOVÁ SLOVESNOST	8	Kálidása: Oblak poslem lásky	38
Píseň, ukolébavka, kramářská (jarmareční) píseň, lidová balada, pohádka, pověst, bylina, bajka, anekdota	8	Kálidása: Šakuntala (Ztracený prsten)	38
Starověká literatura	16	Persie	39
ORIENTÁLNÍ LITERATURA	16	Iljás bin Júsuf Nizámí: Sedm obrazů	39
Mezopotámie	16	Sa'di: Růžová zahrada	40
Epos o Gilgamešovi	16	Arábie	41
Egypt	17	Tisíc a jedna noc	41
Potěšující písně tvé milé, když se vrací z lučiny	17	Čína	42
Achnatonův Hymnus na slunce	18	Li Po: Věčná písmena	42
Egyptská naučení	18	Tu Fu: Vítěz se psem a černou korouhví	42
Hebrejská literatura	19	Tu Fu: Čtyřverší na Li Po	42
Bible – Starý zákon:	19	EVROPSKÁ LITERATURA	42
Kniha Mojžíšova první (Genesis)	19	Náboženská literatura	42
Uvedení potopy hrozná na všecken svět	20	Křesťanská bible – Nový zákon:	42
Kniha přísloví	21	Evangelium sv. Lukáše	43
Píseň Šalamounova (Píseň písní)	22	Evangelium sv. Matouše	43
Indie	22	Evangelium sv. Marka	44
Vědy – Noc	22	Zjevení sv. Jana	44
Mahábhárata	23	Světská literatura	45
Čína	23	Píseň o Rolandovi	45
Kniha písní	23	Raimbautz de Vaqueiras: Paní, srdce ve mně stěná	46
Lao-c': Kanonická kniha o Cestě Tao a její Síle	24	POČÁTKY NAŠEHO PÍSEMNICTVÍ	46
ANTICKÁ LITERATURA	24	Doba staroslověnská	46
Starověké Řecko	24	Proglas	46
Homér: Ílias	24	Život Konstantinův	47
Homér: Odyssea	25	Život Metodějův	48
Sapfó: Modlitba k Afrodité	28	Hospodine, pomiluj ny	48
Anakreón: Písně	28	První staroslověnská legenda o sv. Václavu	48
Ezop: Závistivý pes	29	Období latinské literatury a pronikání češtiny	49
Aischylos: Oresteia	29	Kosmas: Kronika česká (Chronica Boemorum)	49
Sofoklés: Antigona	30	Svatý Václave, věvodo České země	51
Euripidés: Médeia	31	Vznik český psané literatury	51
Starověký Řím	32	Alexandreis	51
Titus Maccius Plautus: Komédie o hrnci	32	Dalimilova kronika	52
Marcus Tullius Cicero: Rozmluvy	33	Literatura doby Karlovy	54
Gaius Valerius Catullus: Básně: Lesbii, Bezpečná známka, Pozdrav domovu	34	Karel IV.: Vlastní životopis (Vita Caroli)	54
Publius Vergilius Maro: Aeneis	34	Legenda o sv. Prokopu	54
Publius Vergilius Maro: Zpěvy rolnické (Georgica)	35	Mastičkář	55
Publius Ovidius Naso: Umění milovat	35	Dřěvo se listem odvěá	56
		Píseň veselé chudiny	56
		Podkoní a žák	57
		Satiry Hradeckého rukopisu	58
		Exempla	59
		Literatura předhusitská a husitská	59
		Matěj z Janova: Pravidla Starého a Nového zákona	59
		Tomáš Štítiny ze Štítého: Knížky šestery o obecných věcech křesťanských	60

Jan Hus: Výklad Viery, Desatera a Páteře	61	Jan Amos Komenský: Velká didaktika (Didactica magna)	91
Jan Hus: Knižky o svatokupectví	61	Jan Amos Komenský: Kšaft umírající matky, Jednoty bratrské	91
Jan Hus: Betlémská kázání	62	Jan Amos Komenský: Svět v obrazech (Orbis sensualium pictus)	92
Jan Hus: O čistotě českého jazyka	62	Fridrich (Bedřich) Bridel: Co Bůh? Člověk?	92
Petr z Mladoňovic: Pašije Mistra Jana Husi	63	Adam Michna z Otradovic: Chťic, aby spal	93
Žižkův vojenský řád	63	Bohuslav Balbín: Rozprava na obranu jazyka slovanského, zvláště pak českého	93
Jistebnický kancionál	64	František Jan Vavák: Z veršů o robotě	94
Vavřínec z Březové, Píseň o vítězství u Domažlic	65	Nová píseň o udatnosti Laudonově k dobytí Bělehradu	94
Budyšínský rukopis	65	Václav František Kocmánek: Interludium kratochvilně o selském hňupu chtějícím žákem býti	94
Petr Chelčický, O trojem lídu	66	Václav František Kocmánek: Lamentatio rusticana	95
Petr Chelčický, Sieť viery pravé	66		
Václav Šašek z Břkova, Deník	67		
Renaissance a humanismus			
	68		
Itálie	68	Klasicismus, osvícenství, preromantismus	96
Dante Alighieri: Božská komedie	68	Francie	96
Michelangelo Buonarroti: Sestoupil z nebe	69	Pierre Corneille: Cid	96
Giovanni Boccaccio: Dekameron	69	Molière: Tartuffe neboli Podvodník	97
Francesco Petrarca: Sonety Laufe	71	Molière: Lakomec	98
Francie	72	Jean de La Fontaine: O přednosti vědění	99
François Villon: Balada	72	Denis Diderot: Jeptiška	99
François Villon: Závět' (Velký testament)	73	Jean Jacques Rousseau: Emil čili O výchově	100
François Rabelais: Gargantua a Pantagruel	74	Anglie	101
Pierre Ronsard: Lásky	75	Jonathan Swift: Gulliverovy cesty	101
Michel de Montaigne: Eseje	76	Německo	101
Španělsko	76	Johann Gottfried Herder: Myšlenky k filozofii dějin lidstva	101
Lope de Vega: Fuente Ovejuna (Ovčí pramen)	76	Johann Wolfgang Goethe: Růžička, Král duchů	102
Miguel de Cervantes y Saavedra: Důmyslný rytíř don Quijote de la Mancha	77	Johann Wolfgang Goethe: Faust	103
Anglie	78	Friedrich Schiller: Loupežníci	104
Goffrey Chaucer: Canterburské povídky	78		
William Shakespeare: Romeo a Julie	79		
William Shakespeare: Hamlet	81		
Markéta Procházková: Romeo a Julie	81		
Jan Werich: Dopis Shakespeareovi	82		
William Shakespeare: Sonety	82		
Humanismus v Čechách	82		
Viktorin Kornel ze Všehrd: Jan Zlatoustý, Knihy o napravení padlého – Předmluva k překladu	82		
Václav Vratislav z Mitrovic: Pfihody	83		
Jan Blahoslav: Filipika proti misomusům	84		
Bible kralická	84		
Historie o bratru Janu Palečkoví	85		
Baroko			
	85		
Itálie	85	Obzřetelná fáze	105
Torquato Tasso: Osvobozený Jeruzalém	85	Josef Dobrovský: Předběžná odpověď na útoky pana V. S. v archivu v č. 64 z 28. května 1824 (O Líbušíně soudu)	105
Španělsko	86	Josef Dobrovský: O původu jména Čech, Čechové	105
Calderón de la Barca: Život je sen	86	Václav Matěj Kramerius: Večerní shromáždění dobrovické obce	105
Anglie	87	Antonín Jaroslav Puchmajer: Sebrání básní a zpěvů (Óda na Jana Žižku z Trocnova, Na jazyk český)	106
John Milton: Ztracený ráj	87	Antonín Jaroslav Puchmajer: Hlas volajícího na poušti	107
Německo	88	Ofenzivní fáze	107
Hans Jakob Christoffel von Grimmelshausen: Dobrodružný Simplicius Simplicissimus	88	Josef Jungmann: O jazyku českém – rozmlouvání první	107
Andreas Gryphius: Výhost světu	88	Josef Jungmann: Slovesnost	108
Česká pobělohorská literatura	89	Josef Jungmann: Historie literatury české	109
Pavel Stránský: O státě českém (Respublica Bojema)	89	František Palacký: Dějiny národu českého v Čechách a v Moravě	109
Jan Amos Komenský: Labyrint světa a ráj srdce	89	Pavel Josef Šafařík: Slovanské starožitnosti	111
		Jan Kollár: Slávy dcera	111
		František Ladislav Čelakovský: Ohlas písní ruských	113
		František Ladislav Čelakovský: Ohlas písní českých	114
		Rukopisné padělinky	117
		Rukopis královédvorský	117
		Rukopis zelenohorský	118